Anul IX — Sibiiu, Joi 9/21 Aprilie 1892 — Nr. 81

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare di de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Aprilie v. 1892

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarchie, cât și în România prin mandate postale *(Posta-utalvány — Post-Anweisung.)*

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sûnt rugați a ne comunica eventual prelûngă localitatea unde se află și **posta ultimă;** ear' domnii abonați vechi spre ușorare pot lipì pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășiile, în care li-s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului „Tribuna“.

Maghiarii la Turin, Românii la Viena!

Românii din Transilvania și Ungaria nici-odată nu au avut simpatíe pentru Kossuth. Și era natural aceasta. Ei nu 'l-au putut cunoasce decât ca pe un revoluționar, care a asmuțat popoarele unul în contra celoralalte. De numele lui Kossuth pentru noi Românii se leagă un întreg șir de dureri și nenorociri: uniunea Ardealului cu Ungaria fără-ca noi să fim consultați; apoi rĕsboiul civil, în care mii de Români au fost omorîți nu numai în luptă dreaptă, pe câmpul de bătaie, dar' oamenii lui Kossuth 'i-au ridicat din sinul familiei, fără veste, și fără a le dovedì nici măcar pe departe că sûnt vinovați, 'i-au dus de-adreptul la furci. D'apoi satele arse, nimicite, și toate nenorocirile ce urmează ca o consecuență a rĕsboiului civil?

A fost însĕ o vreme, când cei mai distinși bărbați politici și apostoli ai redeșteptării naționale din România nu numai că aveau simpatíe pentru Kossuth, dar' căutau sĕ ne împace și pe noi Românii de aici cu ideile, pentru isbânda cărora Kossuth pretindea că luptă. Astfel frații Brătieni, Rosetti, Ioan Ghica, N. Bălcescu și alți fruntași ai mișcării dela 1848 nu numai că erau în legături cu Kossuth, dar' Nicu Bălcescu fusese trimis la Pesta și Dobrițin ca sĕ mijlocească o împăcare, un fel de dualism între Unguri și Românii ardeleni.

Plini de simțĕminte nobile și avênt patriotic, frații de dincolo credeau, că revoluționarii maghiari luptă și ei pentru eliberarea popoarelor de sub jugul unei monarchii tirane, pentru întruparea în stat a principiilor democratice și naționale. În Moldova și Muntenia acesta era scopul revoluțiunii. Când s'au convins însĕ, că Kossuth nu este decât un șovinist încarnat, că Ungurii în același timp când strigă libertate, *asupresc*, — că în numele naționalismului caută sĕ *desnaționalizeze*, că departe de a desființa privilegii, pun mari îndatoriri nemaghiarilor, atunci ei n'au mai căutat prietenia Ungurilor, ci s'au întors de ei. Așa, că pe când Bălcescu scria comitetului revoluționar român, că nu e de făcut nimic cu Maghiarii, că îi este scârbă sĕ se mai și gândească la ei, spunea că nu poate decât sĕ aproabe fără reservă atitudinea oștenilor români, care țineau sus în Munții-apuseni steagul mișcării naționale române contra tiraniei maghiare.

„Amintirile din pribegie“ ale dlui Ioan Ghica, meritosul academician și naționalist, ne dau în privința aceasta amĕnunte de cel mai mare interes.

Ear' Ungurii au rĕmas ceea-ce au fost la 1848. Kossuth este și el tot cel vechiu, ba cu cât anii au trecut, ideile șoviniste s'au încarnat tot mai mult într'însul, încât chiar după înăbușirea revoluțiunii, după amnestie și dualism, el nu vrea sĕ recunoască stările de lucruri din Ungaria, nu vrea sĕ audă de dinastia Habsburgilor, ci vrea o Ungarie independentă, în care Maghiarii sĕ taie și spânzure după bunul lor plac.

Cât de mult idealul politic al lui Kossuth este al tuturor Ungurilor se dovedesce apoi nu numai prin cele-ce ei dilnic comit, prin sporirea partidului kossuthist, dar' mai ales prin faptul, că nu trece o ocasiune, ca Ungurii de pretutindeni și fără deosebire de partid sĕ nu manifesteze în onoarea „sfântului bĕtrân“ și „marelui exilat“... Câte o scrisoare a lui este cetită ca evangelia, diua onomastică și de nascere ale lui sûnt sĕrbări naționale, pe care în multe părți chiar autoritățile silesc sĕ le sĕrbeze și nemaghiarii. Aproape toate orașele maghiare 'l-au ales cetățean de onoare și portretul lui doar' numai în palatul regesc dela Buda nu cer sĕ fie pus.

Astfel fiind, nici noi Românii nu putem sĕ avem față cu Ungurii și față cu Kossuth alte sentimente decât cele din trecut.

Și cu toate-că pĕrul alb, vîrsta înaintată obligă la cruțare — din temniță sĕ fie scăpat, avênd a face cu un bĕtrân, îl tratezi mai blând — totuși reserve nu putem avè când e vorba de Kossuth. Când vedem până unde merg Ungurii cu admirațiunea lor pentru dînsul, când vedem, că acest cult nu este decât o sfidare a principiilor democratice și naționale, — căci ei venerează în Kossuth nu pe omul de muncă, de talent, ci pe apostolul care propoveduesce o Ungarie întocmai după perceptele kultur-egylet-ului, — noi Românii nu putem decât sĕ protestăm și sĕ ne ridicăm contra acestui altar ce vor sĕ-'l ridice pe ruinele dreptului naționalităților.

Atunci deci, când Ungurii se pregătesc sĕ sĕrbeze a nouădecea aniversare a dilei de nascere a „sfântului bĕtrân“, cum îl numesc, când vor sĕ facă din această di o sĕrbare a țerii, când pentru a mări festivitățile vor sĕ redeschidă exposiția reliquiilor de pe vremea revoluțiunii, când vor sĕ trimită o delegațiune monstră la Turin, ca sĕ depună omagiile țerii la picioarele „dlui guvernator“, drept protestare sĕ ne pregătim și noi sĕ ducem memorandul. Sĕ facem cunoscut Monarchului și întregei Europe, că dacă nu sûntem mulțumiți cu situația grea creată nouĕ de guvernul maghiar, care cârmuesce, — dice-se — conform pactului dualist și principiilor, după care s'au împăcat naționalitățile, apoi despre o Ungarie cum o doresce Kossuth și închinătorii lui nici sĕ audim nu voim.

Adresă de felicitare. Din Paris ni-se trimite dela Liga pentru unitatea culturală a Românilor secțiunea Paris următoarea scrisoare la adresa dlui Ioan Macaveiu:

Prea Onorate Domn!

Patriotismul, ardoarea ce puneți în apĕrarea causei sfinte a naționalității noastre, ne umple de bucurie și face sĕ încolțească în inimile noastre speranța unor timpuri mai fericite. —

Osânda ce ați suferit și pe carĕ ați sĕvîrșit-o cu stoicismul ce caracterisă pe toți aceia care luptă pentru causele mari, e un semn de ura și de slăbiciunea vrășmașilor nostrii de dreptatea și sfinția apostolatului D-Voastre.

Membrii Ligei din Paris Vĕ trimit astădi felicitările lor unanime și Vĕ exprimă în același timp marea bucurie ce simt, vĕdêndu-Vĕ redat libertății, gata de a pune ca și mai nainte la dispositiunea causei naționale, energia și patriotismul D-Voastre exemplar. —

Primiți prea onorate domn asigurarea înaltei stime și profundului respect ce Vĕ conservăm. —

Pentru comitet:

Delegatul comitetului

Ion G. Nanu.

Paris Aprilie 1892.

„Fremdenblatt“ și Românii din Bucovina. *„Fremdenblatt“*, organul ministerului de externe, spune că în noua compositie a dietei bucovinene es mai mult la iveală contrastele naționale. Gruparea partidelor de până acum avea un caracter mai mult politic decât național, stând față în față numai două partide, unul conservator și altul liberal. Celui dintâiu aparțineau Românii și Rutenii, proprietarii mari și clerul; celui din urmă representanții unor orașe și ai camerei comerciale. Acum lucrurile s'au schimbat, după-ce guvernul s'a îndreptat în contra Românilor, și de 120 de ani, de când s'a încorporat Bucovina, acum s'a deșteptat pentru prima-oară bănueala, că Românii ar fi mai puțin credincioși patriei decât ceialalți locuitori ai țerii. Aceasta a produs neliniște între Români.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 8 Aprilie st. v.

Crisa ministerială în Italia.

Despre crisa ministerială din Italia se scriu cu data de 18 Aprilie următoarele:

Marchese di Rudini a învitat telegrafic pe generalul Ricotti, care stă la Novara, sĕ poftească a venì la Roma. În privința constituirii cabinetului nu s'au luat încă decisiuni definitive. După scirile lui „Messagero“ se ia ca sigură întrarea în cabinet a lui Grimaldi. De sigur va lua portofoliul ministerului de comunicațiune. Branea, fostul ministru de comunicațiune va lua portofoliul financelor.

În ultimul moment „Diritto“ scrie, că di Rudini a renunțat sĕ mai formeze cabinetul.

Goana în contra Germanilor din Rusia.

Se scrie din Varșovia, că guvernul rusesc a desființat mănăstirea din Zakotza a capucinilor germani. Aceasta pentru motivul, că mănăstirea fiind în apropiere de orașul Modlin, din punct de vedere strategic îi este în cale statului rusesc. Toți călugării au fost duși, din ordinul guvernatorului, la Novemiasto. Guvernatorul Jankovsky al guvernamentului Volhyniei lucrează cu mult zel pentru rusificarea celor 860 localități locuite de 220.000 Germani. Comunelor li-a dat nume rusesc, a oprit arborarea stindardului german și a dispus ca toate inscripțiile sĕ fie făcute în limba rusească.

Congresul progresiștilor din Belgia.

Partidul progresist belgian a ținut la 17 c. un congres în Bruxela. Hotărîrile s'au luat aproape toate cu unanimitate de voturi. Astfel referendum-ul regal, referendum-ul puterilor publice, al reformei senatului și altele. S'a hotărît în același timp, ca în viitoarele alegeri candidații progresiști sĕ între în luptă obligându-se a susține principiul dreptului de alegere general.

Retragerea lui Visnegradsky.

Țarul tuturor Rușilor a dat, printr'o scrisoare foarte măgulitoare, lui Visnegradsky „libertatea pentru a se retrage“ la liniștea atât de bine meritată.

Visnegradsky a fost unul dintre cei mai distinși financiari ruși. El s'a născut din părinți săraci, și prin muncă stăruitoare a ajuns director al căilor ferate. Aici 'și-a desvoltat o activitate extraordinară. A ajuns apoi în ministerul de finance, unde s'a distins în curêndă vreme, încât a atras atențiunea Țarului și a sfetnicilor acestuia. 'I-s'a dat astfel portofoliul de finance, unde s'a dovedit cel mai abil operator: scotea bani și făcea împrumuturi când se credea că financele Rusiei sûnt mai ruinate.

Act de violență muscălească.

Cu data de 17 Aprilie se scrie din Sofia următoarele despre un nou act de violență muscălească, din care se poate vedè până la ce grad diplomații ruși au perdut ori-ce rușine, așa că nu se sfiesc a comite cele mai mișelesci fapte.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Aur!...

— Novelă. —

De

Th. Costan.

(Urmare.)

Petru se apropià de Cornelia zimbind, cu o expresiune mai mult de grije decât de fericire în fața lui frumoasă. Ea îi întinse mâna cu același zimbet.

Popa le făcù semn sĕ se apropie de masă, puse patrafirul, luà cartea din mâna dascălului și începù sĕ cetească tainele logodnei.

Cântecul dascălului îngânat pe nas se amesteca cu ciripitul vrăbiilor și dintre frunzele unei tufe de coacăză o căprioară curioasă își scosese capul și fusese astfel mărturie la această scenă de logodire.

Ceremonia se sfîrși și doamna Cozma avù earăși un moment de fior. Conform obiceiului, tinerii se sărutară îndemnați de preotul și trebuì sĕ primească și ea sărutările Anei și ale Grecului desprețuit, care îi sărutà mâna.

După aceste întrară într'un salon mare, unde masa era pusă pentru cină.

Era acecași odaie mare cu dulapul în zid....

Ana pentru întâia-oară își punea piciorul acì pe atunci... Își neteji pĕrul lins pe frunte, privì în jos, apoi cu coada ochiului pe furiș la ușile dulapului. Grecul tușì sec.

Masa era gătită cu pompă.

Bĕtrâna Salvina arangiase sălățile și tortele pe farfurii de argint și le împodobise cu poame și trandafiri de zăhar. Ear' visitiul, care fusese odată ficiorul rĕposatului prefect, își reluà astădi livreaua și mânușile albe. Servì pe Ana și pe Grecul cu eticheta cuvenită acelor care stau la masa stăpânei lui.

Petru observà însĕ, că bunul băiat păstrase ceva din mirosul grajdului.

Un zimbet amar trecù pe buzele lui.

— Sărăcie și aristocrație! își gândì el.

După masă Cornelia îi întinse mâna și eșiră împreună pe balcon.

Se înserase.

Din dreptul munților se înălța luna. Era plină și maiestoasă.

Petru cuprinse cu brațul drept talia miresei lui. Ea își puse capul pe umĕrul adorat și stătură așa multă vreme fără o vorbă.

Fata nu-'și mai aducea aminte de vorbele mamei sale. În capul ei era chaos, ear' în suflet o singură simțire: el.

— Ești a mea acum pe vecie! șoptì dînsul.

— A ta, a ta!

— Te duc cu mine acum în lumea iubirii. Vii? Spune?

— Du-mĕ, du-mĕ, departe! îngână ea.

Înfiorați de frumseța albă a nopții, tinerii se apropiară de o fereastră deschisă a balconului și priviră afară la lună și la cerul plin de stele. Sufletul lor aprins se rĕcoria de tăcerea nopții mistice și adûnci. Sgomotul văii li-se părea earăși o poveste tristă vecînică și nesfîrșită...

În pădurea din fața lor se zăriau umbre înalte, pe care căutau a le destăinuì. . . . . .

În lăuntru doamna Cozma s'ătea ca pe spini. O neliniște grozavă o muncia din ce în ce mai mult. Și pe când rĕspundea silită și distrasă la potopul de vorbe ale popii, ochii ei se îndreptau mereu spre partea balconului.

Ana observà aceasta și făcù semn bărbatului ei.

— Ar fi vremea sĕ ne ducem acasă. E târdiu. Du-te și-'l chiamă pe Petru.

— Nu, Petru poate sĕ mai stee! grăbì sĕ dică doamna Cozma. Sûnt împreună și de ce sĕ le stricăm bucuria.

— Așa-i, dise Grecul. Petru sĕ mai stee, dacă vrea. Noi însĕ trebue sĕ ne ducem sĕ ne mai vedem de treburi pe acasă. Mâne plec la târgul dela Arad, și sciți cum e omul când se gătesce de drum.

Doamna cuscră dete din cap.

Atâta așteptase și ea.

Oaspeții plecară.

Acum trebuia sĕvîrșită opera.

Dacă Cornelia n'a ajuns până acum nici la un resultat, va intervenì ea. Își făcuse planul în ce chip. Era hotărîtă, că ori îl va silì sĕ mărturisească adevĕrul, ori îl va da pe ușe afară, așa încât nici-odată sĕ nu-'i mai audă de veste.

Simția în acest minut, că întinsese o cursă primejdioasă.

Și dacă toate ar fi fost înzadar.... Dacă n'ar putè descoperì nimic...

Doamna Cozma se cutremurà.

Apoi Cornelia, ce ciudată fusese toată diua astădi.

Hotărî sĕ-'i spioneze și se apropià încet de ușa balconului.

În acest moment tinerii retrași după un stîlp dela fereastră priviau cu multă atențiune spre marginea pădurii și păreau spăriați...

Se apropià de ei și privì și ea.

Doi oameni, care nu erau din sat, îmbrăcați în șube negre lungi, eșiau din întunecimea pădurii și își luau calea în sus prin holde către sat, ascundindu-se tot prin umbra copacilor.

Abia dispărură în desișul dumbrăvii, când eată alți doi oameni se iviră din pădure și o luară și ei pe urma celoralalți.

După acestia alți doi, patru, așa vr'o douĕdeci de oameni se străcurară din pădure înspre sat.

Petru, privindu-'i mai bine, le zărì strălucirea armelor de sub șube.

— Ăstia nu sûnt oameni buni, grăì dînsul spăriat.

— Sûnt tâlharii din pădurea Șilinghiei! Sûnt ei.. Foriș cu banda lui.

— Foriș! strigà vĕduva îngrozită. Hoții, care 'l-au omorît pe unchiul meu dela Rîpsig!

Ajutor! Ajutor!

Cornelia alergà sĕ sune, chemând servitori, pe când Petru închidea grăbit toate ușile, cu zăvoare și obloane de fer.

— Arme! Aveți arme? strigà el.

— Avem, rĕspunse Cornelia prindêndu-'l de mână și îl duse într'o odaie dosnică părăsită, odaia care fusese a bĕtrânului rĕposat.

Petru desprinse de pe părete câteva pusci și pistoale și alergà repede ear' spre odaia cu balconul.

Într'acestea servitorii curții năvăliră în casă cu femeile și cu copiii lor.

— E primejdie în sat, hoții lui Foriș au legat străjile și au năvălit satul.

Oamenii erau înarmați cu topoare și cu furci de fer.

Petru închise ușa cea mare a antreului, ușe duplă de stejar, masivă, bătută cu cuie de fer, un cuiu lûngă altul, și întărită cu drugi groase de fer. Apoi aședà servitori înarmați pe balcon.

Dacă hoții ar fi venit sĕ atace castelul, era probabil că din partea aceasta aveau sĕ-'l atace.

Femeile umblau în sus și în jos prin casă cu capul perdut.

— Foriș! — Hoți... gâfâia doamna Cozma, închideți bine ușile... luați puscile, praful. Cornelio, copila mea, haida, unde ești?... Adună argintul, giuvaricale... vină sĕ ne ascundem... o sĕ ne omoare!

Cornelia stătea palidă, nemișcată, ca o fantomă. Atunci vĕduva ea singură alergà dela un dulap la altul, de unde, deschidênd și închidênd încurcată, adunà tot ce avù mai prețios într'un geamantan, pe care abia îl putù ridica de jos.

Vîrî cu multă greutate geamantanul în odaia vecină, unde îl ascunse într'o ladă mare

Eată de ce e vorba:

Studentul bulgar Kuselev, care învĕța în seminarul dela Odesa, nefiind mulțumit cu tratamentul de acolo, a părăsit seminarul, ca prin Constantinopol sĕ se întoarcă în Bulgaria. Dându-se jos din vagon la gara din Constantinopol, el s'a întâlnit cu dragomanul dela ambasada rusească, cu numele Stoianoff, care 'i-a recomandat sĕ tragă la mănăstirea rusească „Panthaleimos“ din suburbia Galata, pentru a nu cheltuì la hotel. Studentul nu a avut însĕ încredere în dragoman și nu a urmat sfatul lui. Vrênd sĕ petreacă Pascile la Sofia, la 15 Aprilie seara el a vrut sĕ plece cu trenul spre casă. În momentul din urmă apărù însĕ pe peronul gării dragomanul Stoianoff, însoțit de un vizitiu, și a deținut pe tinĕrul student. Kuselev a protestat la poliția turcească pentru acest act de violență, ear' guvernul bulgar fiind imediat însciințat despre cele întêmplate, a însărcinat pe Dimitroff, agentul seu pe lângă Poartă, ca sĕ protesteze la Marele-Vezir contra actului de violență muscălească și sĕ ceară punerea în libertate a lui Kuselev.

În cercurile politice, mai ales la Sofia, întêmplarea aceasta a pricinuit mare sensațiune.

Despre acest incident „Standard“ primesce din Constantinopol următoarea telegramă: Arestarea bulgarului Kușelev a urmat din parte rusească, pentru-că acela după sosirea sa în Constantinopol a împĕrtășit, că ambii asasini ai lui Dr. Vulkovicĭ au sosit trei ḑile după comiterea asasinatului în Odessa și au fost salutați de cătră consulul rusesc de mai nainte în Filipopol, Pautiat, pe bordul vaporului care-'i aducea, și remunerați pentru crima lor.

Bánffy-Pașa în Șimleu.

(Raport special al „Tribunei“.)

Deputatul cercului Șimleu și președintele casei deputaților br. Bánffy Dezsö în 12 l. c. după ameaḑi a sosit cu trenul la Șimleu. Și fiindcă d-sa e mare domn, Ungurii din Șimleu și cei dimpregiur 'i-au făcut un tămbălĕu mare, voind prin acesta a surprinde în mod cât mai plăcut pe deputatul cercului.

În ḑiua numită la 4 oare d. a. tot poporul a eșit la gară cu primarul în frunte și cu o mulțime de steaguri pentru a întimpina pe Bánffy. Aici primarul orașului prin o vorbire, în carea își exprimă bucuria, că pe baronul, care înainte de aceasta abia cu 2 luni 'l-a salutat ca pe un candidat de deputat al acestui cerc — astăḑi este fericit a-'l saluta nu numai ca pe deputat ales, ci totodată și ca pe președintele dietei ungaresci. — La ce Bánffy rĕspunḑênd a ḑis, că acuma nu mai vine în acest oraș ca oaspe, ci ca un om care se simte acasă între alegĕtorii sei, ear' încât despre vederile sale politice, fiindcă este președintele dietei, — se reține a se pronunța.

Seara a fost banchet în onoarea deputatului.

Ḑiua de 13 l. c., dela oarele 11 a. m. până la 1 după ameaḑi a fost menită pentru-ca confesiunile și diversele corporațiuni din oraș sĕ-'și facă onorul înaintea Măriei Sale.

S'au și presentat: Biserica rom.-catolică, ev.-reformată, israelită, representațiunea orășenească, reuniunea femeilor maghiare din Șimleu și reuniunea femeilor israelite, reuniunea pompierilor și a meseriașilor s. a., dar' a lipsit dintre acestia, spre mai marele năcaz al Ungurilor-jidovi, și spre mai marea noastră bucurie — biserica gr.-cat. română din Șimleu, care deasemenea a fost luată în program prin alcătuitorii aceluia, pentru care purtare bărbătească primească reverendisimul domn vicar al Sĕlagiului *Alimpiu Barboloviciu* sincerele și românescile noastre mulțumiri.

Nu; Românii din Șimleu și giur nu au voit a merge sĕ facă complimente celui mai mare dușman al lor, nici atunci când acela e chiar președintele dietei.

De sine se înțelege, că Ungurii nu au fost pregătiți la așa ceva și doi representanți ai foilor „*Magyar Hirlap*“ și „*Budapesti Hirlap*“ 'și-au și dat expresiune mirării, că biserica gr.-cat. nu a fost pentru a-'și face onorul la Bánffy. —

Tot în 13 l. c. la 2 oare p. m. a fost un mare banchet, la carele deasemenea nu au luat parte nici un suflet de român.

În fine pentru mai buna orientare a Românilor din Sĕlagiu și cu deosebirea acelora din giurul Șimleului le mai repet, că afirmarea reptilei locale „Szilágy-Somlyò“ în raportul seu despre decurgerea festivității, unde spune, că și biserica gr.-cat. a fost înaintea lui Bánffy, este cu totul neadevĕrată. —

Raportorul.

După alegeri, la tribunal!

Alba-Iulia, 5/17 Aprilie 1892.

Că uniunea Transilvaniei cu Ungaria a produs cele mai mari scăderi în detrimentul constituționalismului adevĕrat, de care Ungurii așa mult s'au lăudat în trecut, și ce vor mai spune nu le mai compete — se adeverește prin presa opositiunii maghiare. Noi cei excluși din cadrul legii ne mărginim la rolul de a constata marele grad al corupțiunii în afaceri de alegere a deputaților dietali.

În orașul liber reg. Alba-Iulia prin influența popimii rom.-cat. și a Jidanilor devenise permanentă alegerea deputatului designat de această companie cam bătĕtoare la ochi din punct de vedere creștinesc, care însĕ aici în localitatea noastră nu ar fi ceva contraḑicĕtor cu experiențele trecutului, în care figurează episcopul rom.-cat. al Transilvaniei ca patron al Jidanilor. „*Similis simili gaudet*“. Acì însĕ celelalte elemente din acest oraș mai potrivit pentru a oglinda statistica poporațiunii acestei țeri, se gândiră cum sĕ poată a se emancipa de sub presiunea jidano-popistășească, și așa luterani, reformați și Românii rătăciți de ambele confesiuni se sfătuiră, ca sĕ-'și aducă un candidat din oare-care patrie, numai sĕ fie creștin și cu mulți bani, căci cu acest mijloc voiau a învinge pe deputatul jidano-popistaș.

Coaliținea reformato-luterano gr.-orientală și gr.-cat. în lipsa de bărbați conducĕtori, care toți se rușinau a fi amestecați în atare afacere de specula, 'și-a ales pe un Jidan botezat cu numele Reujud de conducĕtor. Porniră deci la Budapesta a căuta un deputat de ori-și-ce coloare. Spre norocul lor aflară pe Lyka Döme, om frumos, dar' și cu o avere, din care mulți gândiau a se putè fericì. Acì era un măcelar român, ginerele unui alt măcelar de viță săsească, însĕ maghiarisat, și curatoratele a 4 biserici românesci. Toată conducerea acestor netrebnici era în mâna lui Reujud, advocat speculant de profesiune. Toată această companie pistriță însĕ nu a fost în stare sĕ escamoteze pentru scopurile lor pe candidatul de deputat, căci acesta era mușcat de un G. F. la alegerea efectuită în anul 1878 sau 1880 în cercul Vințului-dejos, cu care ocasiune cheltuise 15 mii.

Greculețul pestan, candidat de deputat, primì îmbierea Belgradenilor, dar' strînse punga și numai promisiuni făcù, și căpiații gândiau, că au prins deja pescele în sac. Simplii nostri celăi și trădători ai causei naționale dispuseră în cârcĭme și hoteluri tot felul de beuturi și mâncări, și chemați și nechemați mâncară și beură câteva ḑile gratis. Lyka Döme venì chiar în preseara alegerii aici, însĕ după ținerea vorbirii sale se iviră pĕcătoșii dintre Români și cerură bani în numele bisericilor românesci. 2000 fl. a fost prețul Iudei, pentru care corteșii acestia promiseră a sparge votul poporului român și a vota pentru Lyka Döme, prăpădit apponyist și cu programă foarte vagă. Lyka Döme a și promis, că va da pe lângă altele bisericilor românesci 2000 fl., însĕ el a lăsat ca acesti bani sĕ se iee împrumut dela membrii partidului apponyist. Acì se aflau și Cirlescii, și ei au dat bani, însĕ nealegêndu-se Lyka Döme, acesta nu mai vrea sĕ scie de tocmeală. Judecătoria de cerc și tribunalul regesc vor avè sĕ decidă că cine rĕmâne în pagubă, căci procesele curg în toate părțile spre marea bucurie a contrarilor nostri, care-'și bat joc în acel gând, că păgubindu-se Cirlescii, vor face mare pagubă în detrimentul Românilor. *Aristide.*

Congresul didactic din România.

Despre congresul didactic al profesorilor și învĕțătorilor din România, ținut anul acesta la Craiova, în sĕptĕmâna mare, foile ne aduc următoarele sciri:

Au fost presenți peste 400 de profesori, institutori și învĕțători. Congresul s'a ținut în sala teatrului „Theodorini“.

Președinte a fost aclamat dl Petre I. Cernătescu, profesor universitar. Secretari domnii St. Ionid, I. Paulian, I. Popescu, Cicalteu.

Președintele mulțumesce întregului corp didactic, apoi arată prin câteva cuvinte datoriile profesorilor.

La ordinea ḑilei fiind două cestiuni: Metodul predării istoriei naționale și geografia, d-sa arată diferitele fase, prin care a trecut geografia, importanța ei față cu descoperiri etc.

Istoria aḑi nu mai e o simplă narațiune ca în trecut, ea acum se basează pe diferite documente, care, însoțite de critică, au făcut ca istoria sĕ devină o sciință completă.

Vorbesce apoi de istoria generală.

Arată cum tronurile se schimbau repede de tot și după o muncă titanică am ajuns la stabilitatea tronului, în care ne găsim aḑi.

Dl G. T. Buzoianu, — arĕtând importanța congreselor și de unde au luat ele nascere, salută prin câteva cuvinte bine simțite, în numele corpului didactic din Craiova, pe toți cei care au sosit din alte orașe ca sĕ iee parte la acest congres.

Dl Policrat — face o propunere ca sĕ se adreseze o telegramă ministrului instrucțiunii, prin care sĕ 'i-se arete deschiderea congresului.

Dl C. C. Dobrescu propune ca sĕ se telegrafeze M. S. regelui.

Începêndu-se discuțiunea, iau parte învĕțătorii Ciocârlie, preotul Pretorian, Ghergherescu, Haiducescu, profesorul Buzoianu, care după-ce constată cu satisfacție că: învĕțătorii au pus mâna pe geografie, începe prin a face o disertație, presărată cu citații din diferiți autori germani, spre a dovedì, că geografia e cea mai importantă sciință, căci ei 'i-se datoresce civilisația, idea unui singur Dumneḑeu, e îmbrățișată de regi și de prinți, și chiar militarii au nevoie de ea.

Dl Buzoianu nu găsesce bune metodele întrebuințate de învĕțători, și îi sfătuesce sĕ nu cetească pe geografi francezi, ca Levasseur și C-nia.

Francia, dlor, spune dl Buzoianu într'un frumos cuvênt oratoric, a perdut rĕsboiul din 1870 și din causă că comandanții militari nu sciau deloc geografia.

Singurele metode bune sûnt cele germane, și dacă învĕțătorii nu cunosc această limbă, — spune cu glas tare dl Buzoianu, — se vor găsì profesori capabili, care le vor traduce. D-sa propune altă metodă, pe care o numesce sintetică-concentrică.

Dl Buzoianu propune, ca mai întâiu copiii sĕ învețe descripția clasei, ear' a doua lecție sĕ dee studiul sferei pământului, meridianele, paralele etc.

Marți, 31 Martie, ḑiua a II-a a congresului, la oarele 9 dimineața, membrii congresului s'au întrunit la liceu.

Dl Moian, profesor la seminarul din Sibiiu, a ținut o disertațiune asupra lucrărilor manuale.

După o întroducere dl Moian arată, că omul din fragedă copilărie are nisuința de a se ocupa cu mânile.

Satisfacerea acestei nisuințe aduce mulțumire. Scopul ei este îndeplinirea trebuințelor de existență a omului.

De acì nevoia de a ocupa mânile cu lucrări folositoare. Un pedagog german, Saltzmann, spune, că mânile sûnt cele mai nobile instrumente ale omului.

Conferențiarul arată imensul folos al lucrărilor manuale.

Lucrările manuale au fost întroduse în seminarul din Sibiiu, în toamna anului 1889, și au dat resultatele cele mai fericite.

Fiecare copil va putè sĕ-'și iee o carieră; și nu vom mai avè numai aspiranți la funcțiuni și rĕi funcționari.

Lucrările manuale aduc și o mare înlesnire directă învĕțământului: astfel la fisică elevii își fac singuri mai toate aparatele, înțelegênd astfel mult mai ușor; la geografie își fac reliefuri etc.

Dl Moianu termină arĕtând o mulțime de obiecte lucrate de elevi în seminarul din Sibiiu, și asupra cărora dă amĕnuntele cele mai interesante.

Aceste lucrări manuale cuprind 7 specialități și anume: împletituri de paie, (sau de țipirig), împletituri de papură, împletituri de nuiele, cartonage (legatul cărților), lucruri ușoare de metal, tâmplărie, sculptura geometrică.

După ameaḑi dl Buzoianu termină cetirea memoriului asupra studiului geografiei; mai vorbesc domnii Tincu și Antonescu. Acesti din urmă combat sistemul propus de dl Buzoianu.

În urmă se începe discuțiunea asupra învĕțământului istoriei în școalele primare. Vorbesc dnii Vêrtolaș, Popescu (Bêrlad), Policrat (Bucuresci), Mihăilescu (Găesci).

Mișcarea socială.

Sub acest titlu „*Românul*“ scrie:

Greva minerilor din Durham, în Anglia, e în toiul ei. Uniunea minerilor dispune de 32.000 funḑi sterlingi pentru a le distribuì greviștilor. Femeile minerilor sûnt mai înverșunate decât bărbații lor. La o manifestație din Trindon Grance, la care au luat parte vre-o mie de persoane, femeile au purtat un drapel, pe care era scris: „Dacă viața s'ar putè cumpĕra cu bani, atuncea bogații ar trăì, ear' săracii ar perì“. Proprietarii de mine din Durham au publicat un al doilea manifest. Ei ajung la încheierea că, întocmai cum înainte urcarea salariilor se făcea paralel cu urcarea prețurilor, tot așa se cuvine a se face acuma o reducere a salariilor când prețurile cad ḑilnic. În acel manifest proprietarii se mai plâng că dela începutul grevei încă, lucrătorii n'au refusat numai de a se îngriji de ventilarea și drenagiul minelor, ci au mai împedecat prin fel de fel de intimidări pe acei care fi dorit sĕ se îndeletnicească cu această treabă atât de însemnată. Și, mai adaugă manifestul, această negligență a greviștilor are ca consecință, că după terminarea grevei, nu va mai fi cu putință de a da ocupație la același numĕr de mineri ca dinainte.

Prea importanta industrie de fer din Cleveland 'și-a întrerupt cu desĕvîrșire lucrul în urma grevei minerilor de cărbuni din Durham. 70 de cuptoare sûnt stinse și se ḑice că la sfârșitul acestei sĕptĕmâni numĕrul de mai sus se va mai sporì cu alte șese. Însemnătatea acestui fapt o putem pricepe mai bine când ne gândim, că la un singur cuptor lucrează în termin mijlociu ca la 300 de oameni. Din cei 6000 de mineri din minele de fer din Cleveland, 5000 n'au de lucru. În Eston cele mai mari fabrici de oțĕl din Anglia stau închise și mai mult ca 2000 de lucrători, care în cei din urmă doi ani erau ocupați la restimpuri, sûnt acuma cu desĕvîrșire lipsiți de mijloace. Alte fabrici mari se afla în aceeași situație. Numai în Middlesborough și Cleveland singur au rĕmas fără lucru mai bine de 12.000 de lucrători ocupați în minele de oțĕl și de fer.

După-cum se vede deci, greva aceasta monstruoasă pe lângă că este admirabil de bine organisată — ceea ce nu este posibil decât într'o țeară ca Anglia, unde mișcarea corporativă a ajuns la un însemnat grad de înflorire, — apoi mai exercită și o înrîurire puternică asupra întregei situații industriale a pieței engleze.

De astă dată păgubașii nu sûnt numai patronii direct interesați, adecă proprietarii de mine din Durham, ci și patronii tuturor industriilor engleze, care au a suferì foarte mult din pricina acestei greve.

Stagnațiunea aceasta industrială isbucnită tocmai la începutul sesonului este o mare lovitură pentru comerciul englez și pentru positia sa de întâia mână în sinul comerciului internațional.

Se va putè vedè deci de astă dată ciudatul spectacol că marii industriali, pentru a pune capĕt cât mai iute stagnațiunii de lucru din fabricile lor, vor cere intervenția statului ca arbitriu între capital și muncă, între proprietarii și minerii din Durham.

Cu toate doctrinele lor manchesteriene Laissez faire, laissez aller, de astă dată ei vor aștepta mântuire și ajutor din partea statului.

Dar' această contradicție nu este unica pe care o putem descoperì aḑi în sistemul capitalist al producțiunii.

Concertul Popovicĭ.

Sâmbătă seara, 21 Martie a. c., a avut loc concertul renumitului bariton dela opera din Praga, iubitul nostru compatriot Dimitrie Popovicĭ, care e admirat de străini.

Vasta sală a noului palat al Ateneului a fost plină de un public foarte distins. Dl Popovicĭ are o voce de o întindere surprinḑĕtoare, o acurateță perfectă, timbru cristalin și sonor, dulceață și tărie în accente, mlădiere și filatură artistică, cum rar se pot reunì la un artist, foarte simpatic și liniștit în timpul cântării a părților delicate și mult foc în părțile dramatice.

Registrul întâiu, care e o comoară neprețuită în gûtul lui Popovicĭ, este de o claritate, limpeḑie, sonoritate și tărie uimitoare.

Vocea acestui mare artist, din punct de vedere general, se poate considera ca o voce de bariton-bas.

Ca măiestrie în execuțiune, Popovicĭ e desĕvîrșit, are o școală superioară, un stil sever și corect, o conducere artistică și fără căutare de efecte gimnastice și broderii ocasionale pentru isbucnirea claqueilor de meserie.

Cadența finală din „Am Meer“ de Schubert a fost cântată cu mult gust și estetică. Intervalele de sextă din „Nachtlager in Granada“ le-a cântat cu mare acurateță, ear' cadența finală, printr'un falset, a fost o surprindere plăcută. „Și dacă ramuri bat în geam“ de Ștefănescu e o compositiune foarte gingașe și plăcută, pe care artistul a cântat-o într'un mod artistic, dând filaturii un deosebit colorit artistic.

„Mugur mugurel“ de G. Dima a fost cântată cu atâta măiestrie și gust românesc, încât a trebuit s'o repete, cu toate-că programul era foarte bogat.

Dl Popovicĭ a finit cu „Balada din Africana“ de Meyerbeer, piesă foarte frumoasă și g ea. În scena rîsului, artistul 'și-a arĕtat marea lui forță și siguranță în execuție.

Felicităm din inimă pe artistul român, mulțumindu-'i de onoarea ce face neamului seu prin țerile unde arta și artistul sûnt apreciați pe cât de sever, pe atât și de drept, neavênd în vedere decât meritul.

Mai înainte de a finì ar fi o nedreptate, dacă n'aș spune ceva și despre tinĕrul nostru artist, pianistul E. Narice, cunoscut deja publicului capitalei și Țerii-Românesci. Am mai vorbit de acest virtuos artist, când am arĕtat forța sa artistică și talentul seu.

În fantasia din Lohengrin de Wagner-Liszt, dl Narice a dovedit și de astă dată, că e un virtuos pe instrumentul seu. Claritatea execuțiunii în forte a temei la mâna stângă și finețа trioletelor dela mâna dreaptă au fost executate într'un mod perfect artistic și estetic. Trecerea din pp. în ff. a făcut-o cu multă siguranță. În fine toate piesele dlui Narice au fost ascultate cu mult interes și publicul a rĕsplătit pe artist prin rechemări și aplause.

„România Musicală“.

CRONICĂ

Dela Curte. La oficiul divin servit în ḑiua de 17 l. c. în capela din Hofburg au participat M. S. Monarchul și toți Archiducii, principii și înalții dignitari ai statului aflători în Viena.

— Archiducele Francisc Salvator și Archiducesa Maria Valeria au plecat la Menton, unde vor sta timp mai îndelungat.

*

Scire personală. Ministrul de rĕsboiu Bauer, după o telegramă din Viena, s'a reîntors dela Abbazia, unde a fost dus cu concediu de mai multe sĕptĕmâni pentru a se restaura.

*

Viceguvernorul ungar al băncii austro-ungare. Numirea lui Paul Madarassy de viceguvernor ungar al băncii austro-ungare, după-cum cetim în „Magyar Hirlap“, a fost subscrisă de Maiestatea Sa. Ministrul Wekerle a însciințat din Viena pe Madarassy despre aceasta și acesta 'și-a presentat cererea de demisiune din postul de president al tribunalului financiar.

*

---

de fer, pe care o încuià și cheia o ascunse undeva așa de bine, încât peste câteva minute ea singură nu-'și mai aducea aminte că unde.

Acum căută nebună după cheie, cuprinsă de groază, că hoții o vor omorî, dacă nu le va da argintăria și giuvaricalele, și n'o sĕ creadă când va spune, că nu scie unde a pus cheia.

Toată lumea auḑise de banda lui Foriș, un tâlhar de pădure dintre cei mai oribili, care bântuia ținutul pe vremea acea.

De doi ani de când acest nume ținea în spaimă pe marii proprietari și negustorii bogați din împregiurime. Guvernul pusese un premiu de 5000 fl. pe capul acestui îndrăsneț criminal, cu toate aceste el avù îndrăsneala sĕ atace un sat întreg într'o noapte de vară luminoasă ca ḑiua.

Petru era ocupat cu îngrijirea armelor și cu ordinele de apĕrare, pe care le dădea slugilor la casul când ar fi sĕ fie atacați.

Pe fața tuturor se putea cetì spaima și îngrozirea. Numai Cornelia stătea liniștită și admira uimită curagiul și destoinicia iubitului ei.

Dar' în acest moment țipete grozave umplură tăcerea nopții și se auḑiră deodată mai multe împușcături. O mulțime de oameni alergară dinspre casa satului și primărie într'acolo de unde se auḑiau strigătele:

— Ajutor! Ajutor!

— Săriți! Hoții îl calcă pe Grecu, sbierau oamenii pe stradă.

Un alt șir de împușcături rĕspunse la strigătele lor.

Clopotele începură a suna la biserică.

— Îl omoară pe Grecu! țipà o voce ascuțită sub balcon. Petru luà o armă și se repeḑì spre ușă.

Oamenii îi opriră calea.

— Nu te duce, domnule, îi ḑiseră. Nu veḑi ce primeḑdie e acolo! ce foc, ce fum se ridică . . . Nime nu se apropie de casă, hoții împușcă mereu.

— Lăsați-mĕ, ḑise Petru scurt și hotărît.

— Dar' te bagi în moarte, hoții au încungiurat casa și nime nu poate trece prin gloanțele lor, ḑise un servitor bĕtrân punêndu-se înaintea ușii.

— Dați-vĕ la o parte, ḑise Petru încruntat.

Cornelia îl oprì și ea. El o mĕsură cu privirea plină de iubire.

— Și n'ai ḑice că sûnt un laș nevrednic dacă aș rĕmânè? ḑise el încet, luând gingaș mâna ei de pe brațul seu.

Un moment ea hesità înecată, de tricà și de rele presimțiri, apoi îl lăsă sĕ plece.

Petru isbì cu umĕrul ferul dela ușă și sburà ca turbat înainte.

Cornelia alergà la fereastră de unde putù sĕ vadă spectacolul întreg.

Îl vĕḑù pe el cu capul gol fugind în mijlocul uliții, vĕḑù casa Grecului încungiurată de focul împușcătorilor, și scoase un țipet isbindu-se cu fruntea de stîlpul ferestrii.

(Va urma.)

Profesorul Budenz dela universitatea din Budapesta, unul din învĕţaţii maghiari (?) distinşi, născut într'o comună din Fulda, Germania, a murit. După *Balaghi* (*Bloch*), *Toldi* (*Schedel*) şi *Hunfalvy* (*Hunsdörfer*) eacă încă un luceafĕr nesoş maghiar (?) dispărut de pe orisont. E mirare, că în astă eră de şovinism el nu 'şi-a schimbat numele.

*

Moralitatea în Ungaria. La Tar fraţii Erki Pál şi Erki János au omorît pe Maksi József, bărbatul al doilea al mamei lor, şi pe fiiul acestuia. — La Köveskálla, Morocz Dániel a tras cu revolverul în nevasta sa, ear' după-ce a constatat că ea a murit, 'şi-a tras sieşi un glonţ.

*

Comerciul cu fete. O fată frumoasă şi din familie bună, cu numele Carolina Spiro, a făcut arĕtare la poliţia din Seghedin, că prin mijlocirea agentului Csokonai şi a unei femei cu numele Streinits a fost angageată în Belgrad la o cafenea şi că această pretinsă cafenea nu era decât o casă de prostituţiune, din care a isbutit sĕ scape numai cu ajutorul consulului austro-ungar.

*

Spânzurat în ladă. Din Alba-Iulia se scrie, că Schissel Vilmos, director al cancelariei tribunalului, s'a spânzurat. E curios, că a fost găsit spânzurat într'o ladă.

*

Din Reşiţa-montană primim următoarele: În 16 c. adecă în Sâmbăta patimilor, s'a ales în Reşiţa-montană primar comunal dl Iosif Schneider, apotecar, în locul rĕposatului Gregoriu Bălănescu. Era us vechiu în această comună, ca sau judele primar sau vice-judele sĕ fie Român. De astă-dată nu e nici unul, nici altul; ear' causa pentru aceasta nu o aflăm decât în minoritatea Românilor de abia de 1500 suflete faţă cu majoritatea celoralalte naţionalităţi, cari trec peste 7000 de indivizi. Dl Schneider este un bărbat luminat, activ şi just, şi sperăm că fără patimi. Curios însĕ este modul cum s'a ales dl Sch. de primar comunal. Oficiul administrator al societăţii căilor ferate a dat ordin lucrătorilor din stabilimentele sale şi toţi cu mic cu mare, cu drept fără drept electoral s'au presentat în aula casei comunale, împărtăşindu-se la alegere. Mulţi dintre alegĕtori nu sûnt civi ungari, ci Moravi, Cehi, Austriaci, Helveţi, Saxoni, Ruşi etc., ear' cei mai mulţi n'au decât bula şi căciula şi totuşi majorisează pe băştinaşii ungari în exerciarea celor mai sfinte drepturi constituţionale civile. Apoi mai ţică cineva, că nu e libertate pentru noi! — Ba ca la noi la nime. — Vine însĕ întrebarea, că la timpuri de grele ispite, ce pot venì peste Ungaria, oare astfel de pasĕri migrătoare pune-vor sângele lor barem în serviciul şi întru apĕrarea patriei; de avere nu mai vorbim. △.

*

Societatea academică social-literară „România-Junĕ“ din Viena îşi ţine de a sa datorinţă de a aduce pe calea aceasta tributul recunoscinţei ce-'l datoresce pentru marinimoasele donaţiuni institutului de credit şi economii „Albina“ din Sibiiu, votată în adunarea generală din 29 Martie a. c. în suma de 50 fl. v. a., şi casei de economii „Patria“ din Blaj, votată în adunarea generală din 1 Martie a. c. în sumă de 20 fl. v. a. Fie că aceste prea nobile exemple sĕ-'şi afle imitatori cât de mulţi! Pentru comitet: Cand. jur. Erast Tarangul, vicepreşedinte. Emilian Prodanciuc, secretar.

*

8 Aprilie. Împlinindu-se aţi 7 ani dela înmormêntarea marelui cetăţean român *C. A. Rosetti*, partidul liberal, democrat şi socialist vor face pelerinagiu la mormêntul mult regretatului Rosetti, care a fost nu numai luptător fruntaş al partidului liberal, dar' mai presus de toate un mare naţionalist şi părinte al presei române. Între alte corporaţiuni, Societatea Presei din Bucuresci va fi şi ea representată printr'o delegaţiune la această festivitate. Aducem şi noi omagiile noastre memoriei celui-ce a fost decan al presei din România şi prin ţiarul seu „Românul“ a susţinnt cu atâta căldură causa Românilor înafară din regatul român.

*

Scire literară. „*Românul*“ scrie: „Kevista Literară“ dirigiată de domnul Th. M. Stoenescu publică o comedie-vodevil în patru acte şi un tablou, manuscript inedit datorit regretatului Alexandru Depărăţeanu. Manuscriptul e datat din 28 Iulie 1854.

*

Un nou praf de puşcă fără fum. Din Bucuresci se telegrafează, că în curênd vor avè loc acolo probe de tir cu un nou fel de iarbă de puşcă fără fum, inventată de funcţionarul de telegraf Pefca, în Craiova, care e şi chimic.

*

Funcţionari defraudanţi. Se telegrafează din Viena: După o împărtăşire a poliţiei de aici, ambii funcţionari ai consulatului austro-ungar din Galaţi, Emil Wächter şi Petru Siedel, au fugit pe la începutul lui Aprilie. Ei au delapidat bani publici şi depuşi de particulari în sumă de 300 fl. Wächter e de nascere din Braşov, Siedel din Fiume.

*

Crime la Viena. În aceste din urmă două luni s'au întêmplat la Viena trei crime: cea din urmă în Vineria-mare. O cârcimăreasă, Schramm, a fost omorîtă. Criminalul nu 'i-a găsit decât 80 cruceri în teşghea.

*

Moartea unui savant italian. La Verona a rĕposat Battista Giulari, canonic, în vîrstă de 85 ani. Era un archeolog şi bibliograf vestit. El a descoperit în „Biblioteca Capitolare“ din Vatican „Instituţiunile“ lui Gaius.

*

Mascagni a terminat o a treia a sa operă: „Die Rantzau“. Prima representaţiune a acestei noue opere va fi la Florenţa în luna Noemvrie anul curent, şi după aceasta va fi representată la Berlin, care cu mare energie 'şi-a păstrat dreptul de premieră. Mascagni este pe cale de a termina o a doua operă într'un act, sub titlul de „Radeliff“, după textul de Heinrich Heine.

*

Patroane sub o maşină dinamică. Din Lille (Francia) se telegrafează cu data de 16 c.: În staţiunea electrică centrală a căii ferate de Nord s'a găsit astădi sub maşina dinamică o cutíe de tinichea, plină cu iarbă de puşcă şi 80 de patroane, cu fitilul aprins.

*

Asasini în biserică. Din Madrid se telegrafează, că în Tarroga, provincia Barcelona, un indivit înarmat cu un pumnal a întrat ţilele trecute în biserica plină de credincioşi şi a rănit mai multe persoane, între care şi un preot. În Lerida încă a întrat un individ mascat şi înarmat cu un revolver şi o sabie în biserică, rănì grav pe preotul care celebra serviciul divin, ear' pe un credincios îl omorì şi pe mai mulţi îi rănì, apoi dispărù.

*

Starea lui Giers. Se telegrafează din Belgrad cu data de 18 c.: Soţia trimisului român de aici Rosetti, o fiică a lui Giers, fiind chemată telegrafic, a plecat la Petersburg, deoare-ce în starea lui Giers s'a ivit o schimbare critică.

*

Valuta de aur în India. Membrul parlamentului englez King a anunţat, după-cum se telegrafează din Londra, că în curênd va presenta o propunere parlamentului pentru întroducerea valutei de aur în India.

*

O misiune atacată. O telegramă din Zanzibar de dto 16 c. anunţă, că misiunea catolică din Uganda a fost atacată de indigeni şi risipită. Mai mulţi membri ai comisiunii au fost prinşi. Numeroşi catolici ar fi fost omorîţi. Consulul francez a recercat autorităţile engleze, ca sĕ iee numai decât mĕsuri energice.

VARIETĂŢI.

(Veninul din săgeţile Indienilor.) Veninul, cu care Indienii îşi învenineză săgeţile lor şi le fac atât de îngrozitoare înaintea inimicilor, după informaţiunile date de „Banning Herald“, îl prepară astfel: Iau 12 capete proaspete de şerpi cu clopoţei, pe care le amestecă cu o jumĕtate litru de furnici roşii (a căror pişcătură pricinuesce mari dureri) şi peste ele se toarnă puţină apă. Mestecătura aceasta se ţine timp de 24 oare într'un vas de lut închis hermetic, în care se pun totodată şi câţîva bolovani de peatră arşi în foc. După 24 de oare vasul se destupă, dar' nu cu mâna, ci cu ajutorul unei ruţi lungi cel mai puţin de 10 urme, căci, după spusa Indienilor, omul nu se poate apropia de vas, deoare-ce mirosul primilor vapori ce es din el îl omoară. După-ce vasul s'a rĕcit, rĕmâne în el o materie vênjoasă, de coloare închisă; aceasta este apoi veninul, cu care îşi ung Indienii vîrful săgeţilor lor. Puterea veninului astfel preparat o probează Indienii aşa, că îşi fac la picior o mică tăietură, din care curge sânge. Se ia apoi o aschie şi se unge cu venin, apoi la o depărtare mai mare se lasă sĕ cadă pe aschie picuri de sânge ce curg din picior. Dacă veninul e bun, sângele atins de aschie imediat începe sĕ sforăe şi sĕ fearbă. Atunci Indianul îşi şterge repede sângele de pe rană, căci, la cas contrar, aprinderea sângelui se întinde spre rană şi pricinuesce moarte. Făcută această probă, Indianul e liniştit, căci posede veninul, cu care poate sĕ-'şi facă oribile săgeţile înaintea duşmanului.

(O lăptărie regală.) La ferma model a M. S. reginei Angliei se află — fără îndoeală — cea mai perfectă şi costisitoare lăptărie din lume. Ea este aşeţată pe un teren de 30 picioare pătrate (mĕsură engleză): acoperişul este susţinut de şese coloane octogonale, făcute în marmoră albă şi cu capetele ciselate. Duşumeaua e din lespeţi de porţelan. Ferestrile sûnt de sticlă colorată, ornate cu borduri de flori. Marginile duşumelii sûnt asemenea de porţelan, aflându-se pe ele portretele M. S. reginei şi A. S. principelui Albert (soţul ei), precum şi principilor regali, marca ţerii, monogramul familiei regale şi bas-reliefuri din ramura agriculturii în alegorii pe sesoane şi anotimpuri. Curăţănia ce predomină în această lăptărie nu lasă absolut nimic de dorit.

În interiorul grajdului sûnt puse mese de marmoră şi în mijlocul lor 2 mese lungi, fixate pe coloane de marmoră, care sûnt aşeţate pe basenuri, prin care curge necontenit apă rece şi limpede. Prin mijlocul acesta se menţine o temperatură rece statornică, aşa cum este trebuincioasă unei lăptării sistematice.

Bibliografie.

„*Transilvania*“. Foaia „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român. Această foaie ese la 15 a fiecărei luni. Redactor: Z. Boiu. Anul XXIII. Nr. 4 are următorul cuprins: Ioan Popescu. Schiţă biografică. De Dr. Petru Span. — Colchi, metereaque turba. De Dr. At. Marienescu. — Rhaeto-Românii. De P. Broşteanu. — Sûnt Românii din Dacia-Traiană descendenţi ai coloniilor romane şi ai poporului dac rĕmas acì şi după cucerirea romană ori nu? De Cibleşanul. — Joia-mare. Poesie de Z. Boiu.

A apărut, în limba germană: *Raportul* lui Carol Albrich sen., conducĕtorul şcoalei reale, Iuliu Sigerus, senator la magistrat, şi Gustav Fabritius, fabricant, asupra călĕtoriei lor de studii, intreprinsă din însărcinarea magistratului sibiian la exposiţia electrică internaţională în Frankfurt l. M. în 1891. (Cu mai multe figuri). Sibiiu, 1892.

A apărut:

„*Instrucţiune practică despre purtarea socoţilor şi administrarea averilor bisericesci*“ pentru preoţii, învĕţătorii, epitropii parochiali şi pentru elevii institutelor teologice şi pedagogice, compusă de Traian Barzu, asesor referent consistorial. Preţul 1 fl. Caransebeş, 1891.

În Iaşi a apărut al doilea volum din scrierile lui Ioan Creangă, cuprinđênd „*Amintiri din copilărie*“, anecdotele „*Popa Duhu*“. „*Cinci pâni*“, „*Ioan Roată şi Vodă Cuza*“, „*Ioan Roată*“ şi „*Unirea*“, precum şi mai multe poesii poporale, cuvinte şi rostiri.

A apărut:

Teologia Dogmatică de Macarie în 3 volume 4° fiecare câte 50 coale; tradusă de Ger. Timuş. De vênđare în „Tipografia cărţilor bisericesci“ din Bucuresci. Preţul 50 bani.

A apărut:

„*Morfologia limbii paleoslovenice*“, ediţie autografată cu un fragment din codex zographensis ca bucată de cetire de Ioan Bogdan. Lito-tipografia Carol Göbl, strada Doamnei 16, în Bucuresci. Se află de vênđare numai la Garol Göbl. Preţul 3 lei.

A apărut:

Ideile lui I. I. Rousseau asupra educaţiei, tesă de licenţă scrisă de *S. Mehedinţi*, absolvent al şcoalei normale superioare din Bucuresci.

A apărut:

„*Tratat de stenografie*“. De C. P. Protopopescu. Se află de vênđare la toate librăriile din România pe preţ de 3 lei exemplarul.

A apărut:

„*Biblia de Buzeu*“, în 5 volume. Preţul 10 lei.

LOTERIE.

Tragerea din 20 Aprilie st. n.

Sibiiu: 43 77 90 62 20

Călindarul dilei

8/21 Aprilie 1892

Iulian Eupsichie.

Gregorian: Anselm.

Soarele: resare 5.1, apune 6.58.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 20 Aprilie n. 7 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 723.0)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia ventului
Observată	Diferenţa din preţiuă			
720.3	—0.6	+11.0	+19.2+10.0	NV

Din ţeară 17 Aprilie n. 7 oare dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	758	+7.6	S	2
Sătmar . . .	759	+11.6	SV	3
Cluj	—	—.—	—	—
Orşova . . .	761	+11.4	O	1
Arad . . .	760	+8.8	SO	2
Panciova . .	759	+12.4	S	3

Sosiţi în Sibiiu.

La 20 Aprilie n.

Hotel „*Neurihrer*“. Sigismund, profesor, din Bistriţa Bojos, notar, din Pecica Kaspari, proprietar, din Biertan. Schuller, director, din Mediaş. Contele Teleky, din Uioara.

Hotel „*Meltzer*“. Wolff, rector, din Sebeşul-sĕsesc. Török, din Pui. Hienesch, comerciant, din Braşov. Kinn, cu fiica, decan, din Zepling

Hotel „*Habermann*“ Bauman, notar, din Vurpĕr.

Economic.

Regularea valutei. După-cum anunţă „Bud. Corr.“, în cele două ministerii de finance se elaborează acum rapoartele de motive la proiectele de lege despre valută. Pertractări între ambele guverne, în urma învoelilor făcute între cei doi ministri de finance, abia vor mai fi de lipsă chiar de pe acum, aşa că conferenţele ce se vor începe pe la sfîrşitul acestei sĕptĕmâni în Viena se vor referì exclusiv la cestiunea băncii. Ca consecuenţă firească a schimbărilor făcute cu privire la etalonul monetar, bancnotele se vor socotì în viitor după etalonul de aur, aşa că notele existente se vor retrage din circulaţie şi se vor eda altele noue. Transformarea bancnotelor va costa 700.000 până 800.000 fl. Spesele regulării valutei nu vor influenţa aşa de esenţial asupra budgetului ungar şi celui austriac după-cum se presupunea. Financele statului nu vor avè probabil spese mai mari de arĕtat, dar' şi în Austria o parte mare a greutăţilor va fi recompensată prin conversiunile datoriilor de stat de 5 procente. Proiectul de lege, pe care îl va aşterne ministrul de finance deodată cu proiectele de valută, va cuprinde şi convertirea tuturor datoriilor de stat de 5 procente, ceea-ce ar aduce un câştig de cel puţin 60 milioane fl. capital. Deoare-ce pentru Ungaria la regularea valutei e vorbă nu tocmai de 90 milioane floreni, ministrul de finance va fi în posiţie, ca şi după achirarea întregei cantităţi de aur pentru convertirea datorii de stat pendente sĕ păstreze şi pentru viitor intacte provisiunile existente ale casselor statului. Proiectele de lege despre valută vor cuprinde şi o dispositiune privitoare la plătirea vămilor. După-ce în sistemul de valută austriac figurează la toate taxele vamale atât în tariful autonom, cât şi în convenţiile de tarif florenul de aur, care nici nu există, în viitor va dispărè de tot — chiar şi piesele de aur de 8 fl. nu se vor mai bate — o reducere a tuturor vămilor cu circa $^1/_5$, în urma întroducerii coroanelor nu se poate însĕ deloc închipuì, se va dispune, cărei sume în coroane corĕspunde florenul de aur normat în taxele vamale. Această dispositie în privinţa vămilor va şi întra în vigoare îndată după sancţionarea legilor despre valută.

—※—

Oile în România şi cantitatea lânei produse în anul 1891. După datele culese de serviciul statistic al ministerului de agricultură român eată numĕrul oilor şi al lânei produse în România în cursul anului 1891: Oi 4,494.091 aparţinênd la 175.000 proprietari. Lâna produsă din aceste oi se ridică la 7,315.960 chilograme, şi anume: lână ţigae 2,680.411 chilograme, lână ţurcană 1,323.215 chilograme, lână amestecată 1,995.700 chilgr., lână miţă 316.843 chilograme.

Judeţele care posed cel mai mare numĕr de oi sûnt Doljul, Mehedinţii şi Argeşul. Acele unde s'a produs cea mai mare cantitate de lână sûnt Constanţa 815.624 chilograme, Ialomiţa 436.060 chilograme, Teleorman 399.797 chilograme, apoi vine Doljul cu 379.070 chilograme şi Tulcea cu 347.149 chilograme.

—※—

Vinurile române în străinătate. Cetim în „Românul“: În Berlin se vênd vinurile noastre la mai toate restaurantele principale. Restaurantele care vênd poartă următorul anunţ: „Acì se vênd vinuri originale române garantate de stat ca adevĕrate, din renumitele podgorii ale dlui Simulescu din Drăgăşani. Vinul alb cu 25 bani păharul, $^1/_4$ litru cu 50 bani, adecă 2 lei litrul. Vinul negru cu $31^1/_2$ bani păharul, $^1/_4$ litru cu 63 bani, adecă 2 lei şi 52 bani litrul“.

—※—

Importul şi transitul lânei din Rusia prin România. Ministerul de interne român face cunoscut, că importul şi transitul prin România al lânei spĕlate şi nespĕlate provenite din Rusia este permis cu condiţiunea, ca lâna nespĕlată să fie împachetată în saci sau baloturi şi sĕ se supună desinfecţiunii în vagoane, la punctele de trecere în ţeară. După aceasta vagoanele vor fi plumbuite şi expedate direct la destinaţiune.

Pretul mărfurilor.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 11 Apr. n. s'au notat: unguresci bĕtrâni grei 46— cr. până $46^1/_2$ cr., unguresci grei tineri $47^1/_2$ cr. până 48— cr. de mijloc 47— cr. până $47^1/_2$ cr., uşori 47— cr. până 48— cr., marfă ţerănească grea 46— cr. până $46^1/_2$ cr., de mijloc 46— cr. până 47— cr. uşorì 47— cr. până 48— cr., românesci, de Bakony, grei —— cr. până —— cr., transito grei —— cr. până —— cr., transito de mijloc —.— cr. până —— cr., transito uşori —— cr. până —— cr. transito sêrbesci grei $46^1/_2$ cr. până $47^1/_2$ cr. transito de mijloc 46— cr. până 47— cr., transito uşori 46— cr. până $46^1/_2$ cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 16 Apr. n. 1892.

Sĕminţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	până
Grâu						
Bănăţenesc vechiu	74	—.—	—.—	75	9.05	9.20
Grâu dela Tisa „	74	—.—	—.—	75	9.05	9.20
Grâu „ Pesta „	74	—.—	—.—	75	9.—	9.15
Grâu de Alba-Reg. „	74	—.—	—.—	75	9.05	9.20
„ „ Bacîca „	74	—.—	—.—	75	9.05	9.20
Grâu ung. de Nord	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—

Sĕminţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	8.60	8.8
Orz	Nutreţ	60—62	5.75	5.95
„	de vina	62—64	6.15	6.55
„	de bere	64—66	6.80	8.—
Ovĕs	—	39—41	5.70	6.10
Cucuruz (porumb	bănăţ.	75	4.95	5.—
„	de alt soiu	73	4.90	4.95
Meiu		—	5.65	6.—
Hrişcă		—	—.—	—.—

Marfa pe termin.		Soiul	Bani per 100 chilogr.	Marfa per 100 chilogr.
	Grâu	de primă.	9.10	9.15
	„	de toam.	8.40	8.42
	Cucuruz	Maiu-Iun.	5.02	5.04
	„	Sept.-Oct.	—.—	—.—
	Ovĕs	de primă.	5.54	5.57
	„	de toam.	—.—	—.—

Preţurile diverse	Soiul	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	37.—	43.—
„	roşie	62.—	70.—
Oleu de rap.	rafinat	37.—	38.—
Uns. de porc	dela Pesta	52 50	53.—
„	dela ţeară	—.—	—.—
Slănină	svĕntată	43.—	44.—
„	afumată	49.—	50.—
Sĕu		35.—	36.—
Prune		12.—	12.50
Lictar	slavon, nou	17.50	17.75
„	bănăţenesc	17.—	17.50
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină străcurată	37.—	38.—
Ceară	de Rosenau	139.	140
Spirt	brut	17.50	18.—
„	Drojdiuţe de spirt	22.—	22.50

Preţul pe 100 chilograme.

Cursul pieţei din Sibiiu.

Din 20 Aprilie n. 1892

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.40	vênd. 9.45
Lire turcesci	„	10.66	„ 10.70
Imperiali	„	9.43	„ 9.48
Ruble ruseşci	„	$1.18^1/_2$	„ 1.20

Bursa de Budapesta.

Din 16 Aprilie n. 1892

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	109.30
„ „ hârtie „ 5%	101.70
Împrumutul căilor ferate ung.	118 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune).	116.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101 25
Bonuri rurale ung.	93 50
„ „ croato-slavone	—.—
Obligaţiunile desp. regalilor	93.50
Împrumut cu premiu ung.	145.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	136 50
Renta de hârtie austriacă	94.25
„ de argint austriacă	94 25
„ de aur austriacă	110.50
Losurile austriace din 1860	150.—
Acţiunile băncii austro-ungare	976 —
„ „ de credit ung.	346.25
„ „ „ „ austr.	111 75
Scrisuri fonciare ale institut. de cred şi economii „Albina“	103.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.64
Napoleon-d'ori	9.43
Mărci 100 imp. germane	58.35
Londra 10 Livres sterlingi.	119.30

Bursa de Viena.

Din 16 Aprilie n. 1892.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	109 35
„ „ hârtie „ 5%	101.55
Împrumutul căilor ferate ung	119.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung . (1-a emisiune)	116.40
(Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost. ung. 2-a emisiune)	99.85
Bonuri rurale ung.	98.20
„ „ croato-slavone	105.—
Împrumut cu premiu ung.	145.70
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	136 —
Renta de hârtie austriacă	95 20
„ „ argint austriacă	94 75
„ „ aur austriacă	111.10
Losuri austr. din 1860	150.—
Acţiunile băncii austro-ungare	981.—
„ „ de credit ung.	347.—
„ „ „ „ austr.	316.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.64
Napoleon-d'ori	9.48
Mărci 100 imp. germane	58 50
Londra 10 Livres sterlingi	119.45

Bursa de Bucuresci.

Din 28 Mart. st. v. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5% . .	101.—	—.—
Renta română amort. 5% . .	$98^1/_8$	—.—
„ (Schuldverschreib.) . .	—.—	—.—
Oblig. de stat. C. F. R. 6% .	101.25	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6% .	272.—	—.—
Împrumutul municipal 5% . .	—.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7% . .	97—	—.—
Scrisuri func. rurale 5% . .	102—	—.—
Idem urbane 7%	101	—.—
„ 6%	$92^5/_8$	—.—
„ 5%	$81^1/_4$	—.—
Banca Naţ. (500 lei vĕrs. într.)	—.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Soc rom. de reasig.	—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Oblig. Casei Pensiunilor	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—
Schim	—.—	—.—
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Pentru redactiune responsabil: **Andreiu Balteş.**

Nr. 1046/1892. [2159] 2—2

Concurs.

Devenind vacant postul de **vicenotar** cercual în cercul notarial format de comunele **Săcel, Mag** și **Aciliu** cu reședința în Aciliu, escriu prin aceasta concurs cu termin până în **7 Maiu a. c.**, în care termin să 'mi-se aștearnă cererile instruate conform legii, fiind ziua alegerii fixată pe **8 Maiu a. c. la 11 oare a. m.**

Emolumentele sânt:

1. Salar anual . . . . fl. 300.—
2. Bani de cuartir . . . „ 30.—
3. Pentru lucrări private taxele statorite în statutul comunal organic.

Săliște, în 14 Aprilie 1892.

Pretorul suprem:
Dr. Lemény.

5—10 fiorini

zilnic, câștig sigur fără capital și fără risico oferă o bancă bine acreditată fiecărui, chiar și în cele mai mici sate, prin vinderea losurilor, concesionate de lege, pe lângă modalitățile de plată cele mai favorabile. [1783] 6—10

Oferte sub „LOSE“ la
I. Danneberg, Annoncen-Expedition,
Wien I., Kumpfgasse Nr. 7.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiiu.

Au eșit de sub tipar:

A doua ediție
din
ȚINEREA VITELOR
de
Eugen Brote,
president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“.

Prețul unui exemplar **12 cr. v. a.**

„The Gresham“
Societate de asigurare pe vieață în Londra.

Filială pentru Austria:	Filială pentru Ungaria:
Viena, I., Gisellastrasse 1.	**Budapest, Ferencz-József tér 5 és 6 szám.**
în casa societății.	în casa societății.

Activele societății la 30 Iunie 1891	frc.	117,550.797.—
Venite anuale de premii și interese la 30 Iunie 1891	„	20,725.259.—
Solviri pentru contracte de asigurare și de rente și pentru răscumpărări etc. dela fundarea societății (1848)	„	249,311.449.—
În ultimul period de gestiune s'au însinuat la societate pentru	„	61,372.000.—
oferte noue, prin care suma totală a ofertelor însinuate dela fundarea societății se urcă la .	„	1.728,184.555.—

Prospecte și tarife, pe basa cărora societatea extradă polițe, precum și formulare de declarațiuni se dau gratuit prin domnii agenți din toate orașele mai mari, precum și prin

[1266] 10—52 **Agentura generală pentru Transilvania din Cluj.**

Institutul tipografic în Sibiiu.
Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Înțelețul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstăm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad și Catrina** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicituri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor înțelept.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Țina-Împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Țina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novelă de I. Turghenev Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1891.

Budapesta—Predeal

Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat			Tren accelerat	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
10.—	8.15	8.15		3.25	pl.	Viena . . . sos.	3.—		3.—	7.20	6.20
8.30	1.50	3.20	5.50	9.15		**Budapesta** .	6.20		6.35	1.55	8.40
11.38	4.10	6.50	9.22	11.19		Szolnok . .	2.55	5.26	3.31	11.51	4.47
2.12	5.51		11.53	12.57		P.-Ladány .	12.06	3.46	1.16	10.09	2.24
3.53	7.06	1.—	1.50	2.12	sos.	Oradea-mare pl.	Tr. de persoane	2.25	11.04	8.47	12.09
4.—	7.13		2.34	2.19	pl.	Oradea-mare sos.		2.18	10.44	8.42	11.51
4.30	7.43	2.03	3.03	2.49		Mező-Telegd .		1.52	10.07	8.17	11.17
5.22	8.18	3.19	3.46	3.26		Rév . . .			9.30		10.42
5.45		3.57	3.57			Bratca . .		1.26	9.10	7.51	10.23
6.05	8.51	4.29	4.09			Bucia . .			8.51		10.06
6.31	9.07	5.02	4.55	4.21		Ciucia . .			8.25	7.12	9.51
7.12	9.37		5.34	4.55		Huiedin . .		12.47	7.47	6.43	9.12
7.29			5.51			Stana . .		12.17	7.28		8.53
7.49			6.12			Aghiriș . .			7.02	6.11	8.29
8.01			6.25	5.47		Ghirbău . .			6.47		8.15
8.14			6.39			Nădășel . .			6.29	5.47	8.—
8.29	10.37		6.56	6.—	sos.	Cluj pl.		11.01	6.08	5.30	7.40
8.46	11.10		8.20	6.18	pl.	Cluj sos.		10.45	5.14	4.53	6.52
9.03	11.28		8.45	6.34		Apahida . .			4.45	4.32	6.34
10.08	12.38		10.21	7.34		Ghiriș . .		9.23	3.18	3.15	5.26
10.37	1.14		11.09	7.57		Cucerdea . .		8.54	2.31	2.39	4.52
10.56	1.21		11.17			Uioara . .			2.13	2.19	2.34
11.04	1.29		11.26			Vinț-de-sus .			2.05	2.12	4.28
11.28	1.54		11.54	8.22		Aiud . . .		8.24	1.35	1.50	4.07
11.45	2.13		12.18	8.38	sos.	Teiuș pl.		8.07	1.08	1.25	3.47
12.13			12.58	8.43	pl.	Teiuș sos.		8.—	12.28		2.49
12.44			1.34			Crăciunel . .			11.57		2.27
12.59			1.51	9.14		Blaj . . .		7.31	11.42		2.13
1.35			2.29			Micăsasa . .			11.06		1.39
1.51			2.48	9.48	sos.	Copșa-mică pl.		6.57	10.47		1.18
2.12			3.03	9.50	pl.	Copșa-mică sos.		6.55	10.31		12.53
2.31			3.26	10.06		Mediaș . . .		6.42	10.09		12.37
3.04			4.07	10.28		Elisabetopol .		6.21	9.31		12.06
3.46			4.49	11.04		Sighișoara .			5.54	8.53	11.29
4.04			5.35	11.19		Hașfaleu . .			5.34	8.23	11.03
5.26			7.23	12.27		Homorod . .			4.29	6.55	9.46
6.10			8.09	12.58		Ágostonfalva .			3.56	6.09	9.04
6.41			8.43	1.15		Apatia . . .			3.40	5.42	8.37
7.17			9.18	1.35		Feldioara . .			3.19	5.07	8.03
8.—	Tr. de persoane	Tren accelerat	10.05	2.00	sos.	Brașov pl.			2.48	4.20	7.23
	12.20	5.15		2.19	pl.	Brașov sos.	10.17	2.18		6.58	
	1.41	5.57		3.01		Timiș . . .	9.41	1.42		5.57	
	2.26	6.29		3.31		**Predeal** . .	9.12	1.12		5.16	
	8.50	12.10		9.30	sos.	Bucuresci . pl.	4.40	7.40		8.50	

Budapesta—Arad—Teiuș

Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane			Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
10.50	8.—		pl.	Viena . . . sos.	6.20	7.20	3.—
8.15	1.50	9.50		**Budapesta** .	7.20	1.55	5.50
11.14	3.57	1.05		Szolnok . .	4.15	11.51	2.21
3.45	6.52	5.24	sos.	Arad pl.	11.18	8.24	9.05
	Tr. d. por.		pl.	Arad sos.			
4.30	2.20	5.46			10.46	7.02	8.40
4.42	2.34	5.57		Glogovat . .	10.34	6.49	8.30
5.03	3.05	6.19		Gyorok . . .	10.11	6.20	8.08
5.14	3.23	6.30		Pauliș . . .	9.58	6.01	7.57
5.32	3.39	6.48		Radna-Lipova .	9.44	5 44	7.46
5.56		7.12		Conop . . .	9.10		7.17
6.12		7.27		Bârzava . .	8.54		7.02
6.58		8.07		Soborșin . .	8.03		6.24
7.26		8.33		Zam	7.28		5.53
7.52		8.57		Gurasada . .	7.—		5.28
8.08		9.13		Ilia	6.49		5.17
8.26		9.29		Branicîca . .	6.24		4.55
8.52		9.53		Deva . . .	5.59		4.33
10.—		10.19		Simeria (Piski)	5.43		4.17
10.25		10.50		Orăștie . . .	4.42		3.30
10.44		11.16		Jibot	4.20		3.03
11.58		11.44		Vinț-de-jos .	4.58		2.36
11.29		12.06		**Alba-Iulia** .	3.40		2.19
11.56		12.38	sos.	Teiuș . . . pl.	3.04		1.39

Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova

Orient. Expres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat			Tren de persoane	Tren accelerat	Orient. Expres	Tren accelerat	Tren de persoane
9.15	10.36	8.30	9.15	4.15	pl.	Viena . . . sos	12.50	12.50	3.50	7.05	6.35
Vineri											
2.20	7.45	1.25	7.—	9.20	pl.	**Budapesta** . sos.	7.20	7.30	10.35	2.05	8.40
circul. numai Sâmbăta	9.45	2.39	9.21	10.34	sos.	Czegléd . . pl.	5.07	6.10		12.51	6.40
	10.—	8.45	9.29	10.56	pl.	Czegléd . . sos.	4.59			12.46	6.30
5.29	1.14	4.44	12.51	1.05	sos.	Seghedin . pl.	1.40		7.22	10.47	3.15
5.25	1.40	4.50	1.15	Tren mixt	pl.	Seghedin . sos.	1.14		7.16	10.41	2.42
7.32	4.47	6.46	4.40		sos.	Timișoara . pl.	9.50		5.20	8.44	11.30 Tren mixt
7.42	5.20	6.56	5.40	9.20	pl.	Timișoara . sos.	9.20		5.14	8.36	4.06
	6.42	7.44	6.48	10.57		Topoloveț . .	8 15			7.48	2.36
	7.30	8.12	7.29	12.20		Lugoj . . .	7.35		circulează numai Luni	7.22	1.37
	8.43	9.04	8.42	2.55		Caransebeș .	6.31			6.38	11.48
		9.59	9.52	4.40		Teregova . .	5.20			5.39	8.47
11.57			11.05	6.40		Mehadia . .	3.53				6.23
		11.09	11.14	6.54		Băile-Herculane	3.40		1.03	4.20	6.—
		11.19	11.27	7.17		Topleț . .	3.24			4.07	5.38
12.24		11.36	11.45	7.45	sos.	Rușava pl.	3.05		12.24	3.50	5.—
12.29		11.42	2.01		pl.	Rușava sos.	2.35		12.19	3.20	
12.37		11.50	2.10			Vercerova .	2.26		12.10	3.12	
11.40		10.05				Bucuresci . .			4.03 Dumin.	7.40	

Simeria (Piski)—Petroșeni

6.34	10.35	4.22	pl.	**Simeria** . . sos.	9.52	3.27	9.20
7.28	11.26	4.58		Streiu . . .	9.18	2.49	8.39
8.45	12.23	5.42		Hațeg . . .	8.36	1.54	7.52
9.53	12.—	6.36		Pui	7.57	1.05	6.52
10.53	2.23	7.24		Crivadia . .	7.19	12.19	5.50
11.45	3.19	8.04		Baniț . . .	6.41	11.40	5.02
12.26	4.—	8.36	sos.	**Petroșeni** . pl.	6.00	10.50	4.11

Arad—Timișoara

6.15	11.30	7.15		**Arad** . . .	8.03	3.50	7.50
7.32	12.47	8.04		Vinga . . .	7.21	2.46	6.40
8.42	2.04	8.57		**Timișoara** .	6.20	1.11	5.05

Ghiriș—Turda

7.48	10.35	3.40	10.20	**Ghiriș** . . .	5.10	9.50	2.50	9.10
8.08	10.55	4.00	10.44	**Turda** . . .	4.50	9.30	2.30	8.50

Sighișoara—Odorheiu

4.30	11.25		Sighișoara . .	10.52	6.10
7.21	2.11		Odorheiu . .	8.15	3.15

Careii-mari—Zelău

5.50		Careii-mare .	6.48	
11.—		Zelău . . .	1.56	

Copșa-mică—Sibiiu

3.—	10.57	7.10	pl.	**Copșa-mică** sos.	9.34	6.20	12.05
3.31	11.27	7.43		Șeica-mare . .	9.05	5.55	11.40
4.15	12.08	8.27		Loamneș . .	8.30	5.25	11.09
4.46	12.38	8.59		Ocna	8.02	4.58	10.43
5.10	1.—	9.23	sos.	**Sibiiu** . . . pl.	7.35	4.34	10.17

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

2.50	8.20	2.41	pl.	**Cucerdea** . sos.	7.47	8.25	12.50
3.34	9.11	3.27		Ludoș . . .	6.58	7.41	12.06
5.20	11.17	5.14	sos.	**Oșorheiu** pl.	5.21	5.54	10.20
5.35		5.36	pl.	**Oșorheiu** sos.		9.35	9.53
7.10		7.15	sos.	**Reghin.-săs.** pl.		8.—	8.15

Simeria (Piski)—Hunedoara

10.50	4.40	9.16		**Simeria** . .	5.28	3.20	8.10
11.13	5.03	9.34		Cerna . . .	5.11	3.—	7.50
11.48	5.38	9.58		**Hunedoara**	4.46	2.32	7.22

Brașov—Zernesci

5.45	2.58	**Brașov** . . .	9.24	5.20
7.26	4.39	Zernesci . .	8.—	6.44

Brașov—Chezdi-Oșorheiu

	8.30	3.10	pl.	**Brașov** . . . sos.	8.08	6.53	
	9.13	3.53		Prejmer . . .	7.30	6.15	
	10.23	5.03		Sepși-S.-Georgiu	6.32	5.17	
	12.—	6.41		Covasna . .	4.47	3.32	
	12.46	7.26	sos.	Kezdi-Oșorh. . pl.	4.—	2.45	

Mureș-Ludos—Bistrița

		4.—		Mureș-Ludoș .			7.21
		6.48		Țagu-Budatelic			4.15
		9.59		Bistrița . . .			1.16

Nota: Oarele însemnate în stângă stațiunilor sânt a se cetî de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului Tipografic, societate pe acții în licuidațiune în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.